

SJØRRINGVOLD EFTERSKOLE

Indholdsplan

2012-13

Indhold

Værdigrundlag og formål.....	4
Hovedsigte for virksomhed	4
Specialundervisning.....	5
Elever	5
Kontaktlærere.....	5
Vejledning.....	6
Støttetimer	6
Skoleåret.....	7
• Introner og introture	7
• Praktik og brobygning.....	7
• Teateruge.....	8
• Motionsdag.....	8
• Skitur.....	8
Dagligdag	8
• Morgensport.....	9
• Måltider	9
• Fællessamling	9
• Praktisk arbejde	9
• Læsepause og lektiecafé.....	9
• Fritid.....	9
• Weekender	9
Undervisning.....	9
Dansk	10
Klasse 1	11
Klasse 2	11
Klasse 3	12
Klasse 4	12
Det talte sprog.....	13
Det skrevne sprog - læse	13
Det skrevne sprog - skrive	13

Sprog, litteratur og kommunikation	14
Historie	14
Historie i fortid og nutid	14
Tid og rum.....	14
Fortolkning og formidling	15
Matematik	15
Matematik som dannelsesfag for ordblinde	15
Arbejde med tal og algebra	16
Arbejde med geometri	16
Matematik i anvendelse	16
Kommunikation og problemløsning	16
Engelsk.....	17
Kommunikative færdigheder.....	17
Sprog og sprogbrug	18
Sprogtilegnelse	18
Fysik/kemi.....	19
Geografi	19
Biologi.....	19
Samfundsfag	20
iPad og ordblinde.....	20
WISEflow.....	22
Afgangsprøver på iPad.....	23
Valgfag	24
Idræt:	24
Surf:	24
Ridning:	24
Jagttegn:	25
IT	25
Kreativ.....	25
Værkstedsfag:.....	25
Bocart	26
Udemad	26
Undervisningsmiljøvurdering	26

Værdigrundlag og formål

Sjørringvold Efterskole er for normalt begavede unge med læse- og stavevanskeligheder, herunder ordblinde. Vi tror på, at vore elever læsefagligt styrkes ved at være sammen med andre unge med samme problemstillinger i et intenst undervisningsmiljø. Vi mener endvidere, at vore elever i forpligtende samvær i ansvarlighed og gensidig respekt vil højne deres selvværd og livsglæde og omsorg for andre.

Det er skolens mål at lære eleverne at overvinde deres læsehandicap efter den enkeltes forudsætninger, og eleverne skal have en forståelse af sig selv som frie mennesker i et forpligtende fællesskab. Det er vigtigt i undervisningen at rumme eleverne der hvor de er, for at give dem de succesoplevelser der skal give dem lyst og mod på læring. Mange kommer fra skoleforløb med mange nederlag, og har derfor brug for motivation og tryghed for at indgå i faglige forløb. Undervisningen og samværet søger at lægge vægt på oplevelse og indlevelse med udgangspunkt i almindelig og folkelig oplysning, dansk kultur, natur, historie, sang og fortælling, demokrati og forpligtende fællesskab.

Undervisningen på Sjørringvold Efterskole foregår klasseopdelt i dansk med 9. Klasse, 10. Klasse samt en udeklasse for 8-10 klasse og en læseklasse for 8-10 klasse. Undervisningen i engelsk og matematik foregår på niveaudelte hold. I andre eksamensfag som geografi, biologi, fysik/kemi og samfundsfag undervises der særlige forløb for enten 8. – 9. Eller 10. Klasses trin. De enkelte hold og klasser varierer i størrelse, med mindre klasser for elever med et højere støttebehov.

I klassefordelingen tages hensyn til årgang, fagtest og faglige mål. Fordelingen på de niveaudelte hold gøres ligeledes ud fra flere tests samt samtaler med den enkelte elev om faglige mål. Vejledningen om den enkelte elevs ønsker og muligheder efter skolen er en meget vigtig del af sammensætningen og fordelingen af elever på undervisningsforløb på skolen. Især er kravene på en videregående uddannelse vigtige at forholde sig til for elever, der ikke nødvendigvis gavner af at have for høje faglige mål, men derimod gennem året at motivere sig selv og opbygge troen på, at et videre uddannelsesforløb er realistisk og muligt.

På Sjørringvold Efterskole er IT-hjælpeværktøjer en grundlæggende del af alle fag. Vi tror på, at en grundig indføring i IT hjælper de bogligt svage elever til bedre at kunne klare fremtidens udfordringer. Yderligere hjælper IT med i hverdagen til at strukturere informationer og gøremål for den enkelte elev. Vi anvender iPads til alle elever med integrerede hjælpeprogrammer og oplæsningsfunktion i alle fag. Yderligere anvender eleverne efter eget ønske også PC som skrivestøtte i undervisningen.

Hovedsigte for virksomhed

Institutionens hovedsigte er at drive en efterskole inden for rammerne af de gældende regler om frie kostskoler (jf. § 1, stk. 3 og § 3 er medtaget her) Det er vores holdning, at undervisningen og samværet på skolen således vil udvikle eleverne socialt og menneskeligt og give dem flere muligheder for at engagere sig aktivt i det demokratiske samfund i dagens Danmark. På Sjørringvold Efterskole efterleves således kravene om livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse gennem samtaler, gøremål, fælles samlinger og specifikke undervisningsforløb. Sjørringvold Efterskole afholder afgangsprøver (§ 5, 1195 af 30

november 2006 om folkeskolen, bekendgørelsen om projektopgave nr. 558 af 7. juni 2006, obligatorisk selvvalgt opgave i 10.klasse nr. 497 af 31 maj 2000).

Specialundervisning

Sjørringvold Efterskole er for normalt begavede elever med læse- eller stavevanskeligheder. Derfor tilbydes alle elever på skolen et særligt forløb, med IT-støtte i alle fag og specialtilbud i dansk, herunder 2 lærere på hver klasse og i engelsk og matematik med små hold og niveaudelt undervisning.

Hver elev får udleveret et iPad med støtteprogrammer til tekstfremstilling, OCR-scan samt oplæsningsfunktioner med talesyntese. Det giver den enkelte elev mulighed for under vejledning fra underviseren, at sammensætte sin egen specielle programpakke for egne specifikke støttekrav (jf. afsnit nedenfor om iPad og IT-støtte).

Undervisningens overordnede mål svarer til slutmålene i fælles mål for folkeskolen. Det er Sjørringvold Efterskoles mål, at så mange elever så muligt vil gennemføre folkeskolens afgangsprøve, da vi mener at den enkelte elev kan vokse med egne forventninger i løbet af et skoleår og nå målene og niveauet for alderssvarende viden og formåen.

Hvis skolen, eleven og forældrene vurderer at eleven skal fritages for eksamen vil dette foregå efter gældende regler for dispensation.

Alle elever vil i deres videre forløb kunne drage stor nytte af de specialværktøjer skolen anvender og den enkelte elev har en stor fordel i at kunne tage sin iPad med sig hjem efter endt skoleforløb. Hermed er elevens kompetencer og muligheder forbedret i forhold til at kunne gennemføre videre uddannelse.

Elever

Skolen henvender sig til normalt begavede unge med læse- og stavevanskeligheder i alderen 14 – 18 år. Det er afgørende for skolens målsætninger, at der er et trygt skolemiljø. Skolen har plads til 62 elever og der tilbydes primært 2-mands værelser på 4 elevgange. Samværet på skolen prioriteres højt, og derfor vil der om aftenen altid være mulighed for at deltage i både lektiecafe, samvær med lærere og andre elever om en aktivitet. Her er det de to vagtlærere der er ansvarlige for at tilrettelægge aftenens aktiviteter.

Som elev får man tildelt en kontaktlærer. Det er de to klasselærere, der vil fungere som den primære kontakt mellem skole og hjem.

Ønsker man optagelse på skolen skal det ske gennem en introduktion til skolen og samtale mellem forældre, elev og skolen. Her vurderes den enkelte elev og motiverne samt paratheden for at starte et efterskoleforløb. Alle elever der optages på Sjørringvold Efterskole skal kunne fremsende en PPR.

Kontaktlærere

Det er dansklæreren der varetager kontakt mellem skole og hjem. Dette sker i tæt samarbejde mellem de to lærere der er knyttet til de i alt fire danskklasser på Sjørringvold Efterskole. Som elev på en efterskole vil der være mange spørgsmål og ofte en tilvænningsproces til alt det nye, men også en opdragelse som

medspiller i et fællesskab eller faglige mål. Her er det kontaktlærerne der påtager sig rollen som vejledere for eleverne i deres danskklasse.

I dansklasserne har alle klasser to lærere tilknyttet. Da vi er en specialefterskole er der brug for ekstra støtte i dansk, og det danskfaglige opprioriteres gennem lærerstøtte og tæt samarbejde mellem lærer og elev. Tolærsystemet er en meget stor fordel i håndteringen af elever, da der ofte kan være brug for sparring omkring den enkelte elev.

Vejledning

I starten af skoleåret er alle elever til en vejledningssamtale med en af skolens 2 vejledere.

Der snakkes om de faglige mål for skoleåret, eksamen, og om praktik og brobygningsønsker.

Sidst på efteråret har vi vores erhvervs- og uddannelses uge, 8. klasserne deltager i en temauge, hvor de får indblik i forskellige uddannelser og erhverv. 9. klasserne er i en uges praktik på en virksomhed, mens 10. klasserne er fordelt i brobygning på forskellige ungdomsuddannelser. Ugen skal være en hjælp til de unge, når vi efter jul skal i gang med at lave uddannelsesplaner for alle elever i 9. + 10. klasse.

Uddannelsesplanen er en foreløbig plan for fremtiden. Eleven skal beskrive sig selv, overveje hvilken ungdomsuddannelse de gerne vil i gang med, og om det er et realistiske mål i forhold til de kvalifikationer de har. Uddannelsesplanen gennemgås sammen med vejleder/lærer. Forældrene skal godkende og underskrive planen, hvorefter vi som skole sender den videre via optagelse.dk, senest den 01. marts. Det er os som skole, som skal tilmelde eleven til en ungdomsuddannelse, skal eleven videre på en anden efterskole, er det dog vigtigt at man som forældre selv har tilmeldt eleven inden. Hvis en elev har brug for ekstra støtte til det faglige, it-rygsæk, mentor ordning, m.v. vil vi skrive det i elevens uddannelsesplan. Hvis en elev har behov for en særlig tilrettelagt uddannelse, vil vi kontakte det UU-center, som hører til elevens hjemkommune, de vil hjælpe med at lave det rette tilbud til eleven.

Som vejledere på en specialefterskole er vi nødt til at vurdere individuelt. Vi betragter vejledning som meget vigtig og bestræber os på at give hver enkelt elev en god og oplysende vejledning. Vi vil gerne give dem et realistisk billede af de krav, der stilles for at gennemføre en uddannelse, hvilket gerne skal være et mål for alle vore elever på et tidspunkt.

Støttetimer

Nogen elever har brug for ekstra støtte enten fagligt eller socialt. Da vi på Sjørringvold Efterskole ønsker at kunne imødekomme en lille gruppe af elever med særlige behov for ekstra støtte, og dermed bedre kunne lade dem indgå i vores målgruppe af normalt begavede elever med læse-stavevanskeligheder, tilbyder vi faglige eller sociale støttetimer.

For at kunne varetage disse timer, har vi på Sjørringvold Efterskole lavet et støttetteam, der samarbejder om at få disse timer afviklet på bedst mulig måde. Teamet har erfaring og uddannelse indenfor undervisning, socialpædagogik og omsorg, og gennem guidede samtaler og støttetimer i både faglig undervisning og sociale samtaler, er vi med til at gøre en stor forskel i hverdagen for disse elever. Generelt har Sjørringvold Efterskoles personale stor fokus på, at der er plads til den enkelte elev og dermed også rig mulighed for med hjælp at udvikle eventuelle svage faglige eller sociale sider.

Sjørringvold Efterskole er en mindre skole og derfor er der plads til en mindre gruppe af elever med særlige behov. For at kunne give alle elever de bedste betingelser for udvikling, er det vigtigt, at denne særlige gruppe ikke overstiger et hvis antal af den samlede elevflokk. Elever med særlige behov som vi kan tilbyde plads her er eksempelvis:

- Velmedicinerede elever med ADHD eller lignede diagnoser.
- Elever med problemer pga. familiemæssige, emotionelle eller sociale udfordringer.

Hvis det er muligt, ser vi gerne, at støttetimerne er søgt hjem fra starten af skoleåret, så hjælpen er der på fra begyndelsen. Men vi ved dog også af erfaring, at der i løbet af skoleåret kan opstå et behov, som ikke kan dækkes af normal undervisning og samvær, og derfor kan det være nødvendigt med ekstra støtte, hvis året her skal gennemføres.

Eleven skal ligge indenfor vores målgruppe af normaltbegavede elever med læse-stavevanskeligheder, men kan altså derudover have et støttebehov i form af støttetimer fagligt eller socialt.

Vi forventer, at alle elever kan indgå i efterskolelivet, med både de faglige, praktiske eller sociale udfordringer dette nu indebærer. Eleven skal altså have et funktionsniveau der gør, at de kan indgå i hverdagen på vores efterskole.

Alle kommende elever er ved optagelse på Sjørringvold Efterskole, til en uddybende samtale med forstanderen og/eller en læreransat, og her samtales med eleven, forældre, plejefamilie eller kontaktperson. Allerede her kan eventuelle behov for støttetimer vurderes.

Skoleåret

Skoleåret på Sjørringvold Efterskole starter midt august og slutter slut juni med 35 lektioner pr. uge i 42 uger. På skoleåret tilbydes introuger, introture, læse- og stavetest, matematiktest, engelsktest, brobygningsforløb, erhvervspraktik, fagdage, idrætsdage, skitur, teateruge, weekendture samt slutuge med afslutningstur.

- **Introuger og introture**

Når skoleåret starter på Sjørringvold Efterskole er der et introforløb (uge 33 og 34) hvor eleverne skal lære skolen og hinanden at kende. Alle elever testes i dansk, matematik og engelsk og fordeles herefter på de enkelte klasser og hold. Eleverne skal i de første to uger på tur, hvor de udfordres fysisk og mentalt.

- **Praktik og brobygning**

I uge 46 skal eleverne i brobygning og erhvervspraktik.

Er du elev i 8. eller 9. klasse deltager du i en uddannelses- og erhvervsuge. Her laver du i samarbejde med dine vejledere et projekt om dit fremtidige valg af uddannelse eller erhverv. Vi besøger teknisk skole, landbrugsskolen og virksomheder i Thy. Herefter er du nok mere afklaret omkring dine fremtidsmuligheder. Går du i 9. klasse har du mulighed for at komme ud i praktik. Vi har mange muligheder i virksomheder nær skolen. Det er nemmere for dig. Går du på 10. eller 11.

klassetrin tilbydes du en uges brobygning på en uddannelsesinstitution i Thy. Ofte er det på teknisk skole i Thisted, Social- og sundhedsskolen eller Morsø Landbrugsskole. Ugeforløbet er et samarbejde mellem efterskolen og lokale virksomheder. Derfor er det vigtigt at man opfører sig ordentligt, som skolens repræsentant i lokalsamfundet. Det er en uge vi venter os meget af, og håber du er med på nye udfordringer. Det skal gerne hjælpe dig med at vælge rigtigt.

- **Teateruge**

I uge 4 spilles der teater på skolen, og alle elever er involverede i processen med at sætte et skuespil op.

- **Motionsdag**

Den 4. maj er motionsdag hvor eleverne dystre mod en anden efterskole i forskellige discipliner.

- **Skitur**

I uge 10 arrangerer Sjørringvold Efterskole en skitur til Sverige. Her lærer eleverne at stå på ski. Det er en uge med mange sejre for eleverne, og en god motivation for at lære dem sociale evner som at dele hytte med fire andre, holde orden og lave mad. Samtidig er det en tur der styrker fællesskabet på skolen og en tur mange elever ser meget frem til. Det er dog også en uge der for nogen elever kræver overvindelse og mange samtaler.

- **Sluttur**

I slutningen af skoleåret tager alle klasser på sluttur. Her afsluttes og evalueres året med klassen.

tid	Dag/Fag	Initialer	Dag/Fag	Initialer	Dag/Fag	Initialer	Dag/Fag	Initialer	Dag/Fag	Tid	Initialer	
	Mandag		Tirsdag		Onsdag		Torsdag		Fredag			
06.45 - 07.15			Motion	ME/PA	Motion	ME/PA	Motion	ME/PA	Motion	06.45 - 07.15	ME/PA	
07.30 - 08.00	Morgenmad	PA	Morgenmad	PA	Morgenmad	PA	Morgenmad	PA	Morgenmad	07.30 - 08.00	PA	
08.10 - 09.00	Gåtur(50 min)	ME/PA	Temablok (GEO/SAMF/BIO) (175 min)	GEO - AN/TJ BIO - ST/OR SAMF - TA/ME	MAT/ENG(9150 min)	TA/KA/ME/TK/PT/OR/EN	MAT/ENG(50 min)	TA/KA/ME/TK/PT/OR	HIS(50 min)	08.10 - 09.00	ME/PA	
09.00 - 09.10	Pause(10 min)				Pause(10 min)		Pause(10 min)		Pause(10 min)		09.00 - 09.10	
09.10 - 10.00	Dansk(50 min)	Kl. 1,2,3,4			Dansk(50 min)	Kl. 1,2,3,4	MAT/ENG(50 min)	TA/KA/ME/TK/PT/OR	Dansk(50 min)		09.10 - 10.00	Kl. 1,2,3,4
10.00 - 10.35	Pause(35 min)				Pause(35 min)		Pause(35 min)		Pause(35 min)		10.00 - 10.35	
10.35 - 11.40	Dansk(65 min)	Kl. 1,2,3,4	Dansk(65 min)	Kl. 1,2,3,4	MAT/ENG(65 min)	TA/KA/ME/TK/PT/OR		Rengøring	10.35 - 11.40	Kl. 1,2,3,4		
11.40 - 12.00	sang/fort(20 min)	Kl. 1,2,3,4	sang/fort(20 min)	Kl. 1,2,3,4	sang/fort(20 min)	Kl. 1,2,3,4	sang/fort(20 min)	Kl. 1,2,3,4	Frokost	11.40 - 12.00	PA	
12.00 - 13.00	Frokost(60 min)	TA/ST/OR	Frokost(60 min)	AN/TJ	Frokost(60 min)	ME/EH	Frokost(60 min)	KA/JH/OR/ST	MAT/ENG(50 min)	12.00 - 13.00	TA/KA/ME/TK/PT/OR	
	MAT/ENG(50 min)	TA/KA/ME/TK/PT/OR	Fysik/kemi/valgfag	P1 - ST,OR,AN	Valgfag	P1 - TA,EH,AN	Vagfag	P1 - ST,TI,MS	MAT/ENG(50 min)	13.00 - 13.50	TA/KA/ME/TK/PT/OR	
13.50 - 14.10	Pause(20 min)		Pause(20 min)	P2 - AN,TI,MS	Pause(20 min)	P2 - ST,EH,MS	Pause(20 min)	P2 - TA,OR,PA	Lærermøde(60 min)	13.50 - 14.50	ALLE	
	MAT/ENG(50 min)	TA/KA/ME/TK/PT/OR	Fysik/kemi/valgfag	P3 - AN,TI,MS P4 - ST,OR,AN	Valgfag	P3 - ST,EH,MS P4 - TA,TI,EH	Valgfag	P3 - TA,OR,PA P4 - AN,ST,PA				
Aftenvag	TA/ST(ST i P2, P3 - OR i P1, P4)		AN/TJ		EH/ME		KA/JH - OR(OR i P2, P3 - ST i P1, P4)					

Dagligdag

På en efterskole er det afgørende at den enkelte elev lærer at begå sig i et fællesskab og tage et personligt ansvar for den fælles opgave. Dette sker ved en kontinuerlig opretholdelse af rutiner og derved indarbejdelse og forståelse hos den enkelte elev for daglige gøremål.

- **Morgensport**

Her morgen skal eleverne fra kl. 6.30 – 7.30 ud og gå eller løbe en tur for at give en god start på dagen. Det er vigtigt, at opdrage eleverne til en sund og aktiv hverdag.

- **Måltider**

Det er obligatorisk for alle elever at spise tre måltider om dagen. Alle skal møde til måltiderne og spise morgenmad, frokost og aftensmad. Det er vigtigt for deres indlæring og koncentration.

- **Fællessamling**

Hver dag mødes alle skolens elever og lærere til en fælles samling. Her vil der hver dag blive gennemgået emner og diskussioner indenfor de grundlæggende mål (folkelig oplysning og demokratisk dannelse).

- **Praktisk arbejde**

Det er obligatorisk for alle elever på Sjørringvold Efterskole at deltage i skolens praktiske arbejde. Det er vigtigt for eleven at uddanne sig og opleve succes gennem det praktiske arbejde. Her vil eleven opleve at der må ydes for at opnå fælles mål. Eleverne vil gennem deres skoleår prøve at være i køkkenet, i rengøringen og i pedel. Den fælles opgave og ansvaret for eget værelse videreføres også gennem den ugentlige rengøring af værelser samt fællesarealer. Yderligere kræves det af alle eleverne, at de om morgenen har et ryddeligt værelse hvor der er luftet ud og ryddet op. Denne opdragelse af eleverne mod en større ansvarlighed overfor den fælles opgave præger efterskolens pædagogiske arbejde.

- **Læsepause og lektiecafé**

Hver aften efter aftensmaden er der afsat en time i programmet til lektier. Her skal man opholde sig på sit værelse og være stille. Der er mulighed for at komme i lektiecafé, hvor man kan få hjælp til lektier eller lave ekstraopgaver. I løbet af læsepausen kommer en lærer rundt på alle værelserne så der også er mulighed for støtte på værelset.

- **Fritid**

Efter undervisningen har eleverne fri og mulighed for at slappe af eller lave aktiviteter sammen. Her kan eleverne benytte sig af skolens værksteder, udearealer eller hygge sig i skolens dagligstue eller på værelserne. Yderligere må eleverne tage til Thisted om eftermiddagen. Der er altid en vagtlærer om eftermiddagen. Om aftenen vil der altid blive igangsat aktiviteter for eleverne.

- **Weekender**

Almindelige weekender skal være hyggelige og hjemlige. Nogen weekender vil der være særlige arrangementer som overlevelsesture eller julemarkeder. Ellers er aktiviteterne noget der aftales mellem vagtlærer og elever. Her fordeles også hvem der skal lave mad i løbet af weekenden.

Flere af årets weekender er bliveweekender. Her skal alle elever blive på skolen. Blive weekender er i forbindelse med forældredag, åbent hus og skitur.

Undervisning

Sjørringvold Efterskole tilbyder muligheden for at tage folkeskolens afgangsprøve i 9. klasse (dansk, matematik, engelsk, samfundsfag, fysik/kemi, geografi og biologi) eller 10. klasse (dansk, matematik og engelsk). Der undervises ud fra ministeriets vejledning i normeret timetal og folkeskolens slutmål. Fra

skoleårets start tilbydes eksamen til alle elever, men ofte vælger elever under vejledning fra lærere og vejledere, at arbejde mod eksamen i enkeltfag.

Fagene dansk, matematik, engelsk, samfundsfag, biologi, geografi, historie, fællessamlinger samt morgensport er obligatoriske for alle elever. Det gælder også for 10. Klasse elever der allerede har gennemført en FSA. Vi adskiller årgangene på enten 8-9. Klasse og 10. Klasse i undervisningen når det gælder samfundsfag, biologi samt geografi. Herved opnås en mulighed for at afholde undervisningsforløb for 10. Klasse, der i højere grad forbereder dem til videregående uddannelser eller samfundsmæssige forpligtelser. Derudover er der mange elever, der ikke tidligere har modtaget undervisning i fagene selvom de er på 10. årgang.

Sjørringvold Efterskole har i fagene dansk, samfundsfag, biologi og geografi to lærere på undervisningsforløb. I fagene matematik og engelsk er det små hold med én lærer, ofte med deltagelse af en støttelærer for specifikke elever.

I alle fag arbejder vi ud fra at være en specialefterskole og tager derfor udgangspunkt i den enkelte elev. Vi arbejder med digitale hjælpemidler i alle fag, med mulighed for stavehjælp og oplæsningsfunktioner på alt fagmateriale. Det er med udgangspunkt i den enkeltes formåen og standpunkt at undervisningen i dansk, matematik og engelsk niveaudeles. Vi underviser elever der har målsætninger ud over det faglige. Derfor er en tæt lærerkontakt altafgørende for en positiv social udvikling for alle elever.

De humanistiske fag er dansk, kristendomskundskab, historie, engelsk og samfundskundskab. Det er inspirerende, men også krævende at opleve nødvendigheden og finde og bruge andre udtryksformer end den boglige i dannelsesundervisningen. Eleverne har selv en klar forventning om, at danskundervisning er lig med læsning og skrivning, det har de et stort behov for, og det forventer de at få opfyldt, hvorimod det læste sjældent gør det store indtryk. Derfor må der primært bruges andre veje, når vi skal skærpe elevernes evner til at bearbejde almene, politiske og kunstneriske indtryk.

Vore elever har et stort udbytte af fortælling og samtale, film er også et oplagt medie, men samtidig et medie, børn er mere end fortrolige med, de har ofte svært ved at forholde sig til den følelsesmæssige side af handlingen, måske fordi de er vant til at plukke og zappe og dermed sjældent får hele handlingen med. Danskundervisningen bør derfor indeholde megen almen oplysning og forskellige kunstneriske udtryk, formidlet i en dialog med de unge.

Dansk

Formålet med faget dansk er at give de ordblinde redskaber og værktøjer til at klare en dagligdag, der er stadig mere kompleks og vanskelig. Eleverne skal opleve en faglig og menneskelig udvikling, så de kan begå sig i det samfund, de skal ud i som voksne.

Metoderne er intens læsetræning, brug af computere med talesyntese og andre relevante hjælpemidler, men også oplevelser med litteraturen i såvel almindennende øjemed, som på det personlige, følelsesmæssige plan.

I faget dansk undervises eleverne i klasser. Herved opnås et tilhørsforhold på en klasse, alle med to lærere tilknyttet for ekstra støtte socialt og i undervisningen. Klasselærerne er kontaktperson for eleven og er med til at støtte eleven ved kontakt mellem skole og hjem.

Med udgangspunkt i et elevtal på 60 elever har Sjørringvold Efterskole 4 forskellige danskklasser (klasse 1 – 4). Klasserne fordeles efter 14 dages introduktionsforløb, hvor den enkelte elev testes fagligt samt taler med en af skolens to vejledere om de videre planer. Som udgangspunkt har alle elever mulighed for at tage eksamen i dansk. Der er dog forskellige muligheder for eleverne i det danskfaglige, hvor den enkelte elev gennem forskellige didaktiske forløb kan motiveres fagligt.

Klasse 1

I dansk prøver vi i klasse 1, der er eksamensklasse, at køre undervisningen således at vores elever i løbet af året kommer gennem det samme pensum og undervisning som en konventionel 9 klasse.

Da vores elever generelt alle har nogle ekstra udfordringer i forhold til at læse/skrive og indlæring anvender vi selvfølgelig en række forskellige metoder for at hjælpe eleverne til en god læring.

Undervisningen modelleres således at eleverne ofte bliver præsenteret for ved simpelthen at lave en opgave med alt hvad der kræves for at løse opgaven tilfredsstillende. F.eks læses et eventyr og derefter analyseres eventyret på klassen så alle har mulighed for at give sit besyv med og ser hvordan en analyse foregår.

Ipad er blevet et uundværlig redskab i undervisningen. Langt de flesteelever motiveres af at anvende ipad. Med en ipad hjælper vi eleverne til at komme omkring problemer med både læsning og skriftligt arbejde. Læsesvage elever har muligheden for altid at få teksterne læst op, der er i det skriftlige arbejde mulighed for at diktere til ipad som så skriver teksten for eleven. Der skal selvfølgelig rettes i teksten efterfølgende. Eleverne har mulighed for at få skrivestøtte i Intowords og alt redigering og opsætning af teksten kan foregå i Pages. Alle apps er nemme at bruge og arbejder rigtig godt sammen. Eleverne lærer hurtigt at anvende deres ipad. Fordelen ved en ipad i forhold til en pc er en langt større brugervenlighed og den er af passende størrelse så den kan medbringes over alt. En ipad er hurtig at åbne og øjeblikkelig klar til brug. Det er et væsentligt hjælpemærktøj i dagligdagen og kan anvendes overalt, modsat en pc.

Vi oplever også at vi har færre elever som har glemt ting derhjemme eller på værelset. De skal generelt kun huske deres ipad. Den indeholder alt der skal bruges i undervisningen. Det er overskueligt for eleverne.

Klasse 2

Klasse 2 er Sjørringvold Efterskoles udeklasse. Her undervises ud fra udeskoleprincipper om krop og læring. Bevægelse er en stor del af undervisningen og den primære indgang til læring. Her føres undervisningen skiftevis fra klasselokalet til udrummet og ind i klassen igen.

I udeklassen flyttes dele af undervisningen ud i nærmiljøet, og hverdagen indebærer dermed en regelmæssig aktivitet udenfor klasselokalet. Vi arbejder ud fra ideen om, at tage alle sanserne i brug i tilegnelsen af faglige og sociale færdigheder.

Det giver rum for faglige aktiviteter som læse- og stavetræning, spontan udfoldelse, leg, nysgerrig søgen, fantasi og socialt samvær. Den enkelte elev får lov til at udvikle sine styrkesider, hvilket resulterer i selvtillid, gå-på-mod og motivation for at ville mere i den faglige udfordring.

Udeklassen handler derfor om, at integrere danskundervisningen i kombinationen af udendørs fysisk aktivitet og indeaktiviteter.

Vi arbejder med grundlæggende danskfærdigheder for 8. – 9. klassetrin. Der er lagt vægt på en daglig læsetræning, ordforståelse, grammatikøvelser, tekstproduktion samt ny viden, erkendelse og på samtale og refleksion. Undervisningen tager udgangspunkt i den enkelte elev, og indholdet er en række dansk- og samfundsfaglige emner. Vi arbejder aktivt med danskgenrene indenfor eventyr, novelle, roman, lyrik, billedanalyse og sagprosa. Alle emner er afsluttet med en mundtlig fremlæggelse eller en skriftlig aflevering. Vi har i alle tekstproducerende opgaver anvendt iPad med Intowords eller Pages. It er en stor del af undervisningen, hvor eleven tilegner sig kunnen indenfor aktuelle hjælpemærktøjer. En iPad kan medbringes og anvendes udenfor som indenfor.

Klasse 3

Klasse 3. er en klasse med højst 12 – 13 elever, da eleverne har svære læse- og skrive problemer. Vi vægter derfor at klassen har en tryk, rolig og hyggelig atmosfære, som giver mulighed for meget hjælp til den enkelte elev.

Vi vil styrke og udvikle de danskfaglige kompetencer hos den enkelte elev, ud fra det niveau eleven befinder sig. Især med henblik på at styrke selvtilliden samt fremme og afdække elevens styrkesider og interesser.

Brug af iPad med skriveprogrammet intowords er et vigtigt værktøj, hvis anvendelse har høj prioritet. Få eleven til at forholde sig til det omgivende samfund gennem diskussioner og emner på klassen.

Slutmål for klasse 3:

Forbedre læse- og skrive kompetencerne med brug af iPad med dens muligheder.

Være i stand til at strukturere og fremstille en mindre skriftlig opgave, inden for en given tidsramme, samt at fremlægge opgaven.

Blive sikker i arbejdsprocessen af skriftlige opgaver.

Kunne arbejde selvstændigt og i et team.

Blive bevidst om stærke og svage sider.

Få mere selvtillid og tro på egne evner.

Klasse 4

Klasse 4 er en erhvervsorienteret og uddannelsesforberedende klasse, der primært henvender sig til 10. årgang. Der er lagt vægt på forberedelse af afgangseksamen FS10 samt ny viden og erkendelse, på samtale og refleksion, på fremlæggelse og på træning af læse- og skrivefærdigheder samt brugen af computer. Undervisningen har taget udgangspunkt i den enkelte elev, og er tilrettelagt ud fra elevernes visioner og mål for fremtiden, for at ruste dem bedre til fremtidige udfordringer i deres videre uddannelsesforløb.

Ud over obligatoriske tiltag som brobygning, OSO opgaven og vejledningssamtaler, har vi lavet individuelle handlingsplaner, besøgt uddannelsesmesse i Herning samt udvidet brobygning med flere muligheder for afklaring af uddannelsesforløb i form af dagspraktik i begrænsede perioder.

Der er skriftligt arbejde med essays, noveller, erindringer, digte samt en uddannelsesrettet, obligatorisk selvvalgt opgave (OSO) med fokus på indsamling og bearbejdning af informationer, produktionen af en færdig tekst samt en fremlæggelse. Den sproglige bevidsthed og læsetræningen er gennem året øvet med diktater, stavetræning samt træningen af håndskrevne korte tekster. Klassen har jævnligt benyttet biblioteket, hvor eleverne i samråd med deres klasselærere har lånt læsestof svarende til den enkelte elevs sproglige niveau og udvikling.

Klassen har arbejdet kontinuerligt gennem året med udvikling af IT færdigheder på iPad.

Det talte sprog

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- tale forståeligt, klart og varieret i en form, der passer til situationen
- udtrykke fantasi, følelser, tanker, erfaringer og viden i en sammenhængende og disponeret form
- bruge kropssprog og stemme i en form, der passer til situationen
- bruge hjælpemidler til støtte for mundtlig fremstilling, fx tavle og overheadprojektor
- lytte aktivt i samtale og være åbne og analytiske, når de vurderer deres egen og andres mundtlige fremstilling lytte til norsk og svensk med forståelse.

Det skrevne sprog - læse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til

- at læse sikkert og hurtigt med forståelse og indlevelse bruge forskellige læsemåder, der er afpasset læseformål, genre og medie fastholde det væsentlige af det læste i mundtlig og skriftlig form
- forholde sig åbent og analytisk til tekster fra forskelligartede medier opnå og vise indsigt i forskelligartede teksters og teksttypers egenart og virkemidler
- forstå og bruge forskellige trykte og elektroniske kildetyper (tekster, billeder og lyd) målrettet og kritisk, herunder udvælge, bearbejde og sammenfatte det væsentlige i teksten i forhold til læseformål

Det skrevne sprog - skrive

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til

- at skrive forståeligt, klart og varieret i en form, der passer til situationen udtrykke fantasi, følelser, tanker, erfaringer og viden i en sammenhængende og disponeret form
- styre skriveprocessen fra ide til færdig tekst anvende og forholde sig til korrekt sprog, retstavning og tegnsætning i egne og andres tekster

- anvende layout så tekst og billeder understøtter kommunikationen skrive en læselig, personlig, rytmisk håndskrift med passende hastighed og skrive på computer med hensigtsmæssig skriveteknik
- indgå i dialog om egne og andres skriftlige fremstillinger bruge informationsteknologi til at organisere, tydeliggøre og præsentere information til en bestemt målgruppe fastholde det væsentlige af det, de læser, hører og ser.

Sprog, litteratur og kommunikation

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at gøre rede for sproget som handlemulighed og anvende det i en form, der passer til situationen tilegne sig kundskaber om sprog og sprogbrug, bl.a.

- bevidsthed og viden om sprogformer, om sproglig stil og korrekthed samt om sprogets virkemidler, funktion og opbygning have indsigt i sprog, teksters og forskelligartede mediers æstetik og gøre rede for samspillet mellem sprog, indhold, genre og situation
- opleve og lære om dansk litterær og kulturel tradition og udvikling, bl.a. gennem kendskab til folkeviser, Ludvig Holberg, Adam Oehlenschläger, N.F.S. Grundtvig, Steen St. Blicher, H. C. Andersen, Herman Bang, Henrik Pontoppidan, Johannes V. Jensen, Martin Andersen Nexø, Tom Kristensen, Karen Blixen, Martin A. Hansen, Peter Seeberg og Klaus Rifbjerg*
- gøre rede for og vurdere etiske, æstetiske og historiske aspekter i tekster og andre udtryksformer fortolke, vurdere og perspektivere ældre og nyere dansk og udenlandsk litteratur samt sagprosa og andre udtryksformer på baggrund af såvel umiddelbar oplevelse som analytisk fordybelse
- gøre rede for litterære genrer, fremstillingsformer, fortælle teknikker og virkemidler og anvende dem i en form, der passer til situationen
- tilegne sig kundskaber om trykte og elektroniske medier, billedkunst, film og drama og udtryksformernes sprog og æstetik anvende informationsteknologi til lyd- og billedforløb i fiktive og ikke-fiktive udtryksformer og multimedier i en form, der passer til situationen søge forskellig slags information og anvende den bevidst i en form, der passer til situationen.

Historie

Historie i fortid og nutid

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

gengive og fortolke begivenheder fra Danmarks historie

sætte Danmarks historie i relation til Nordens, Europas og Verdens historie

kende baggrunden for og udviklingen af menneskers grupperdannelser og andre tilhørsforhold baseret på fællesskaber og interessesammenfald

forklare om kulturer og kulturmøder i et udviklingsperspektiv

udtrykke sig om, hvordan begreberne magt og ret indgår i historiske sammenhænge

forklare om produktion, forbrug og ressourcer og deres indbyrdes sammenhænge.

Tid og rum

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

placere historiske emner og temaer i tid og geografisk område

kende almindelige betegnelser for tidsepoker og placere dem kronologisk
gøre rede for sammenhænge mellem historiske begivenheder og den tid, som de foregår i
relatere begivenheder fra Danmarks historie til kultur- og samfundsudvikling i andre dele af verden.

Fortolkning og formidling

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

analysere og fortolke historiske fremstillinger

indkredse historiske emner og temaer og formulere spørgsmål hertil

anvende og forholde sig kritisk til forskelligartede materialer og kilder

sætte sig ind i værdier og holdninger, der ligger til grund for historiske begivenheder og samfundsforandringer

videregive og skabe fortællinger, der tolker dele af historiens udviklingsforløb

forsøge at rekonstruere historiske genstande og begivenheder.

Matematik

Matematik som dannelsesfag for ordblinde

Formålet med matematik i undervisningen er at ruste eleverne til et liv på arbejdsmarkedet, at de skal kunne klare hverdagens matematiske udfordringer. Matematikundervisningen på Sjørringvold Efterskole er prioriteret i små hold med niveaudeling. Der undervises mod en afgangseksamen i enten 9. eller 10. klasse. Undervisningen indeholder og tager udspring i elevens nuværende ståsted og arbejder op her fra. Samtidig lægger vi stor vægt på hold, hvor de stærke hjælper de mindre stærke, derved prøver vi at dyrke glæden ved at hjælpe og få hjælp. Formålet med matematikundervisningen er at kunne drage fordel og glæde af basale, nyttige kundskaber, så eleverne kan håndtere en hverdag fyldt med almindelige regnestykker. De skal kunne vurdere sandsynlige resultater af beregninger og ligeledes være i stand til at udfylde skemaer og formularer.

I matematik anvender vi et webbaseret undervisningsforløb som hedder Matematikfessor. Generelt er Matematikfessor rimelig dækkende i forhold til pensum og det fungerer rigtig godt på ipad. I få tilfælde skal Matematikfessor suppleres med andre undervisningsmaterialer. Her er det ofte i papirform, således at eleverne stadig får øvelsen i at arbejde med konventionelle redskaber som blyant, lineal, etc.

Matematikfessor virket også på pc, men på ipad har eleverne muligheden for at bevæge sig rundt og finde sig godt til rette før de går igang med opgaverne. Når først teorien er gennemgået, har vi elever som lærer og arbejder bedst i en sofa med musik i ørene. Det giver en ipad mulighed for. Den er ikke klodset og uhandy som en pc og har en rigtig lang batteritid. Matematikfessor giver muligheden for at holde øje med hver eneste elev og programmet giver et helt specifikt billed af hvor den enkelte elev har sine styrker og sine udviklingsområder. Det er muligt, via ipad, at differentiere undervisningen hurtigt og effektivt således at den enkelte elev får ekstra opmærksomhed omkring de emner hvor der er brug for en ekstra indsats. Ipad er også en motivationsfaktor. Vi oplever at elever, der før ikke gad at lave matematik, pludselig løser mange opgaver på klassen og ofte selv kommer og spørger om flere opgaver. Det er sjovere at arbejde på ipad og har eleven svært ved at skrive med blyant eller kuglepen, hjælper en ipad. Alt kan nedfældes med

tastaturet. Den er nem at bruge og eleverne har den stort set altid med. Ingen glemte papirudgaver af opgaver som tager tid at fremskaffe. Det ligger på deres iPad og er altid lige ved hånden.

Arbejde med tal og algebra

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- anvende tal i forskellige sammenhænge
- arbejde med forskellige skrivemåder for tal
- udvikle og benytte regneregler
- bestemme størrelser ved måling og beregning
- læse og benytte variable samt arbejde med grafiske fremstillinger i koordinatsystem
- vælge og bruge hensigtsmæssige metoder og hjælpemidler til beregning.

Arbejde med geometri

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- benytte geometriske metoder og begreber til beskrivelse af ting fra dagligdagen
- arbejde med modeller og fremstille tegninger ud fra givne betingelser
- tolke, benytte og vurdere forskellige typer af tegning
- undersøge og beskrive egenskaber ved plan- og rumgeometriske figurer.

Matematik i anvendelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- vælge hensigtsmæssig regningsart i givne situationer
- bruge matematik som et redskab til at beskrive eller forudsige en udvikling eller en begivenhed
- arbejde med grafiske fremstillinger
- anvende statistik og vurdere statistiske oplysninger
- forholde sig til sandsynligheder
- erkende matematikkens muligheder og begrænsninger ved anvendelse af matematiske modeller.

Kommunikation og problemløsning

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- erkende, formulere og løse problemer ud fra analyse af data og informationer
- argumentere for og give faglige begrundelser for fundne løsninger
- vurdere og tage stilling til sammenhængen mellem problemstilling og løsning
- overskue og behandle matematiske problemstillinger, der ikke er af rutinemæssig art*
- benytte undersøgelser, systematiseringer og ræsonnementer til at løse problemer og erkende generelle sammenhænge
- veksle mellem praksis og teori
- anvende relevante faglige udtryk og kommunikere om fagets emner med en passende grad af præcision

bruge hverdagsprog i samspil med matematikkens sprog - i form af tal, tegning og andre fagudtryk.

Engelsk

Formålet med sprogundervisningen i engelsk er at kunne deltage i en samtale på sproget, forstå almindelige ord og vendinger i en verden, hvor det fælles sprog mere eller mindre formelt er engelsk. Vi arbejder mod en afgangsprøve i engelsk og faget prioriteres med små hold og niveaudeling. Undervisningen afspejler at mange ordblinde har meget svært ved det engelske, især det skriftlige arbejde. Vi tror dog også på, at selv om vores elever har svært ved at tilegne sig kundskaber i dansk, skal det ikke være en hindring for at lære sig engelsk.

Derfor er det afgørende at elevaktiviteten er så høj som muligt, især hvad angår det talte engelsk, det drejer sig både om hverdagsoplevelser og om samtale af de læste tekster. Det varierer mellem pararbejde og samtale på klassen. Da klassen kun er på 9-10 elever, er elevaktiviteten høj selvom vi arbejder fælles på klassen. Det vil sige, at der altid er en vekselvirkning mellem at tale eller at lytte. Undervisningen foregår på engelsk.

Da vore elever er ordblinde, er et pensum en svær opgave. Vi har i høj grad brugt materiale, hvor teksterne er digitale, og derfor kan eleverne høre/se teksterne, hvilket er meget vigtigt for målgruppen.

Der anvendes iPad i undervisning, og eleverne bruger apps, som kan afhjælpe deres vanskeligheder og fremme deres kundskaber. Især bruger vi google translation og "SayHi".

I skriftlig engelsk bruges skriveprogrammet "IntoWords".

Internettet anvendes til at finde oplysninger om de forskellige emner enten i form af tekster eller filmklip fra youtube.

Vi forsøger så vidt muligt at komme omkring alle fire discipliner: tale, lytte, læse og skrive hver time.

Eleverne bliver i løbet af året afkrævet fire til seks skriftlige opgaver af forskellige sværhedsgrader.

Elever med ringe kendskab til engelsk vil blive undervist i talord, de meste brugte ord og i det hele taget vil der blive fokuseret meget på oparbejdelse af et større ordforråd. Hos de bedre elever vil der blive megen samtale og en fortsættelse på elevens kundskaber i det engelske skriftsprog. Der arbejdes systematisk med klassesæt. Derudover bliver der også arbejdet med film, temaer samt grammatiske, samtale- og kropslige lege.

Kommunikative færdigheder

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

forstå talt engelsk om kendte og ukendte emner fra dagligdagen

forstå hovedindholdet af lyd- og billedmedier, hvor forskellige regionale og sociale sproglige varianter forekommer, når emnerne er genkendelige

deltage i samtaler mellem flere indfødte sprogbrugere

deltage uforberedt i samtaler om kendte emner

give informationer og oplevelser

redegøre for erfaringer og viden og udtrykke følelser og holdninger i forbindelse med samtaler, debatter og fremlæggelser

læse, forstå og referere hovedindholdet af forskellige typer af tekster inden for genkendelige emner

søge og udnytte informationer fra forskellige medier og informationskilder inden for genkendelige emner

udtrykke oplevelser, følelser og viden i en sammenhængende, skriftlig form

afpasse en skreven tekst i forhold til modtageren, når der er tale om teksttyper fra dagligdagen.

Sprog og sprogbrug

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- udtrykke sig hensigtsmæssigt inden for gængse, sociale omgangsformer
- udtrykke sig uformelt, mundtligt og skriftligt
- afpasse udtryksformen efter modtager, situation og teksttype
- anvende grundlæggende viden om teksters opbygning og sammenhæng inden for almindeligt forekommende teksttyper
- anvende et tilstrækkeligt og forholdsvis præcist ordforråd inden for gængse emneområder
- anvende synonymmer eller omskrivninger, når ordforrådet ikke er tilstrækkeligt
- anvende ofte forekommende faste vendinger og kulturbundne udtryk, således at kommunikationen lykkes
- udtale engelsk forståeligt, herunder med en udtale og intonation, der ligner britisk og amerikansk sprogtone
- anvende viden om centrale grammatiske områder, når fokus er på den sproglige form
- anvende retstavning og tegnsætning så præcist, at meningen i en tekst bliver tilstrækkelig tydelig.

Sprogtilegnelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- udnytte mange af de muligheder, der er for at anvende engelsk uden for skolen
- anvende strategier i forbindelse med kommunikation, først og fremmest omskrivning, overbegreber og synonymmer
- vælge lyttestrategier i forhold til en given situation
- abstrahere fra en udtale, der adskiller sig fra den vante
- vælge læsemåde i forhold til teksttype og situation
- anvende forskellige læsestrategier
- udnytte it og mediers muligheder i forbindelse med informationssøgning og kommunikation
- anvende ordbøger, grammatiske oversigter og stavekontrol hensigtsmæssigt
- anvende viden om skriveprocessens faser
- skrive fra idé til færdig tekst, herunder indsamle stof og disponere et indhold
- vælge arbejdsform i forhold til den foreliggende aktivitet eller opgave
- understøtte et sprogligt udtryk med praktisk-musiske udtryksformer.

Kultur- og samfundsforhold

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- anvende viden om levevilkår, værdier og normer i engelsktalende lande i arbejdet med skønlitteratur, sagprosa og medier
- perspektivere tekster til egen kultur og til forhold i engelsktalende lande
- vurdere forskellige kilders troværdighed, herunder informationer fra elektroniske medier
- anvende engelsk som et internationalt kommunikationsmiddel i og uden for skolen*

Fysik/kemi

Der undervises i fysik og kemi på 9. klassetrin. Undervisningens fokus er folkeskolens afsluttende prøve og der undervises ud fra folkeskolens trinmål.

Undervisningen tager udgangspunkt i den enkelte elevs standpunkt og vil bestå af repetition såvel som nyt stof.

Som grundbog benyttes i-bogen fysikkemifaget.dk hvilket via iPad muliggør oplæsning og desuden indeholder en del interaktive links der gør, at gennemgangen af bogen bliver af mere undersøgende og visuel karakter.

I undervisningen gøres brug af fortælling, praktisk undersøgende arbejde, informationssøgning, videoklip og pc- simuleringer.

Det praktisk undersøgende arbejde vil, for at fremme elevernes formidling og brug af faglig terminologi, som regel foregå i grupper og hvor det er muligt tage udgangspunkt i elevernes egne spørgsmål og undren. Under det praktisk undersøgende arbejde har eleverne mulighed for flere former for dataopsamling, ved på iPad bl.a. at benytte sig af foto og videodokumentation samt VoiceDictation.

De mest benyttede App's i undervisningen er: Safari, Numbers, Keynote, iBooks, GoodReader, Calculator og Kamera

I fysik/kemi undervises ud fra ministeriets fælles mål 2009:

<http://www.uvm.dk/Service/Publikationer/Publikationer/Folkeskolen/2009/Faelles-Maal-2009-Fysik-Kemi/Slutmaal-for-faget-fysik-kemi-efter-9-klasse-trin>

Geografi

I geografi bruger vi undervisningssitet clio-online. Her har de udviklet et godt og dybdegående undervisningsmateriale under navnet geografifaget. Dette site gør det muligt for eleverne at arbejde differentieret i form af en let og en svær tekst om det samme emne. Derudover er der en masse ekstra materiale såsom små film, artikler osv.

Dette er med til at skabe et mere levende læringsunivers for vores elever.

I geografi undervises der ud fra ministeriets fælles mål 2009:

<http://www.uvm.dk/Service/Publikationer/Publikationer/Folkeskolen/2009/Faelles-Maal-2009-Geografi/Slutmaal-for-faget-geografi-efter-9-klasse-trin>

Biologi

I biologi undervises der ud fra undervisningsportalen Clionline. Derved foregår alt undervisningen i biologi digitalt på iPads. Der er mulighed for oplæsning og niveaudifferentiering af alle artikler og alt stof på portalen der er rettet mod afgangsprøve FSA. Den nemme tilgang til materialet og vidensindsamling giver en lettere adgang for ordblinde i form af et mere levende læringsunivers.

I biologi undervises der ud fra ministeriets fælles mål 2009:

<http://www.uvm.dk/Service/Publikationer/Publikationer/Folkeskolen/2009/Faelles-Maal-2009-Biologi/Slutmaal-for-faget-biologi-efter-9-klasetrin>

Samfundsfag

I samfundsfag undervises der ud fra undervisningsportalen Samfundsfaget.dk. Hermed er alt materiale digitalt og tilgængeligt for oplæsning. I undervisningen anvendes iPad og hermed skal eleverne ikke holde styr på en stor mængde papirer. Muligheden for at niveaudele informationerne er ligeledes meget vigtig i undervisningen, hvor mange fagtermer skal forklares og diskuteres.

Samfundsfag indeholder en lang række emner der gennemgås mundtligt og ved efterfølgende diskussion på holdet. Herved lærer eleverne at forholde sig aktivt og kritisk til aktuelle samfundsdebatter. Det er muligt på Sjørringvold Efterskole at tage afgangsprøve i samfundsfag. Det er en mundtlig eksamen.

Der undervises ud fra ministeriets slutmål 2009:

<http://www.uvm.dk/Service/Publikationer/Publikationer/Folkeskolen/2009/Faelles-Maal-2009-Samfundsfag/Slutmaal-efter-9-klasetrin-for-faget-samfundsfag>

iPad og ordblinde

I forhold til de didaktiske overvejelser skal en iPad opfattes som et værktøj. Et værktøj der letter adgang til læring og motiverer eleven. Mange elever har i skolen fået udleveret en IT-rygsæk. Her har man i mellemskolen forsøgt at engagere eleven i egen læring gennem IT-hjælpeværktøjer som en bærbar PC, scanner, printer samt scanner-pen. I teorien alle værktøjer der virker efter hensigten, nemlig den, at få den enkelte elev til at tage initiativ til selv at producere og indsamle viden gennem en aktiv anvendelse af IT. IT-støtten skal hjælpe eleven i at udvikle sproglige og skriftlige færdigheder til alderssvarende niveau. Dette fungerer efter hensigten med meget støtte i skolen og i hjemmet. Ofte investerer forældre i en ekstra pakke til hjemmet for derved at sikre elevens adgang til IT-støtte. En nødvendig løsning da man ikke lige tager scanner og printer med under armen på vej fra skole.

En iPad tages let med og fungerer optimalt som erstatning for den samlede IT-rygsæk. Her erstattes IT-rygsækkens mange forskellige devises med ét, der udgør en samlet pakke for OCR-scan, skrivestøtte og oplæsning. En iPad er en tablet, som er en computer, men ikke en computer på samme måde som en PC.

Den store forskel på softwaresiden er, at en iPad arbejder i softwareapplikationer, også kaldet apps. Softwareapplikationer er i modsætning til systemprogrammer, som vi bl.a. kender fra PC'en, computersoftware, som er designet til at udføre specifikke opgaver. Det betyder, at arbejdsgangen på en iPad adskiller sig markant fra en PC ved at udføre opgaver i én applikation ad gangen. Det er dog umiddelbart uproblematisk at skifte mellem de enkelte apps, og fordelene her i forhold til en PC er, at de åbne apps, der er i gang med at blive brugt, lagres som ikoner og ikke som små tekstfelter nederst på skærmen. I modsætning til en PC er downloads af applikationer tilgængelige for de fleste elever, der ofte vil have svært ved at overskue den mere indviklede procedure for PC-installationer.

At arbejde på en PC er tungt og langsomt i modsætning til at arbejde på en iPad. Styresystemet kan få virus, og programmer skal installeres og registreres, før de virker. Oven i købet er programmerne ofte indbyrdes afhængige af hinanden. I forhold til en PC er en iPad mere visuel, mere overskuelig, har en hurtig tilgængelighed (tænd/sluk), intet virus, er designet til at kommunikere, hvilket gør den oplagt i kommunikationen mellem elev og lærer.

En iPad tilbyder muligheden for talegenkendelse, altså muligheden for at omsætte tale til redigerbar skrift. At have mulighed for at bruge en talegenkendelses-app giver elever med skriftsprogsvanskeligheder helt nye oplevelser og optioner i den første del af skriveprocessen, nemlig hurtigskrivning. Hvor eleverne tidligere sad og brugte deres energi på at stave til ordene, kan de nu fokusere langt mere på indholdssiden end formen. Efter hurtigskrivningen kan teksten føres over i IntoWords, hvor eleven kan bruge de ordforslag, som fremkom under hurtigskrivningen. Selvom en del af ordene er helt forskellige fra dem, eleven ville have skrevet, kan ordene være en god støtte i forhold til at finde ud af, hvad ordet begynder med. IntoWords kommer herefter med forslag i forhold til sætningens semantiske konstruktion. Det er samme princip der anvendes ved talegenkendelse gennem en telefon som benyttes aktivt på flere andre speciaefterskoler.

At arbejde i flere forskellige apps med den samme tekst kan virke uoverskueligt for nogle, hvorimod det for andre bliver meget konkret, afhængig af hvor i skriveprocessen man er. Elever med skriftsprogsvanskeligheder, som sidder fast på et trin i staveudviklingen, kan altså ved at kombinere forskellige apps, nå op på trin i deres skriveproces, de ikke tidligere var i nærheden af at kunne mestre.

På Sjørringvold Efterskole er der i skoleåret 2012-13 uddelt iPads til alle elever. Vi er den første ordblindeefterskole i landet til at indføre iPads som det primære hjælpemærktøj og derved bevæge os væk fra den bærbare PC.

Det har bragt os i front med nye tiltag, vidensindsamling og vidensdeling om iPads og ordblinde. Der er stor interesse om skolens didaktiske og pædagogiske overvejelser, men især om det faktum, at iPads og ordblinde danner godt makkerskab i forhold til motivation og læring. Allerede nu er flere ordblindeefterskoler i gang med at inkorporere iPads i undervisningen.

Elever på Sjørringvold Efterskole har mulighed for at tage folkeskolens afgangsprøve i 9. og 10. klasse. Den skriftlige afgangsprøve kan uden problemer løses på en iPad, det er dog det problem, at procedurerne omkring den skriftlige eksamen i høj grad pt. henvender sig til PC.

Det er nu muligt at inkorporere et system for de skriftlige afgangsprøver, hvor hele processen fra udlevering af opgaven, løsning, aflevering og til bedømmelse sker digitalt og uden de meget ressourcekrævende procedurer, der ofte genereres med meget papir og forsendelser.

Systemet, kaldet wiseflow, er udviklet af UNIwise(www.uniwise.dk), der specialiserer sig i digitale prøver. Virksomheden har allerede inkorporeret deres systemer på flere danske universiteter med stor succes. Det digitale system muliggør, at eleven og skolen er frit stillet, om afgangsprøven skal løses på PC eller iPad. Gennem de seneste 3 måneder har Sjørringvold Efterskole indgået et selvfinansieret samarbejde med virksomheden UNIwise for at undersøge mulighederne i anvendelsen af iPads til folkeskolens skriftlige afgangsprøver. Resultatet af dette samarbejde er testet under den nyligt afviklede terminsprøve.

Tilbagemeldingerne fra elever og lærere er meget positive, og mange elever beskriver det som en stor hjælp at kunne anvende deres iPad til afgangsprøven. Systemet er testet og fungerer uden problemer.

Den skriftlige del af afgangsprøven udføres normalt på en computer (PC), hvor den læsesvage elev har muligheden for at anvende støtteprogrammer til oplæsning eller tekstfremstilling. Ved den skriftlige prøve udleveres en cd-rom med en digital udgave af prøven og ved afleveringen udskrives den digitalt producerede tekst på papir og sendes til censor.

Ved at ændre adgangsmulighederne til det digitaliserede materiale gennem WISEflow bliver det muligt at inkorporere iPads på lige fod med PC i afgangsprøvene, digitalisere hele afleverings- og bedømmelsesprocessen og derved spare vigtige ressourcer.

Vedlagt projektet er film optaget umiddelbart efter terminsprøvene med de umiddelbare tilbagemeldinger fra elever og lærere i deres første møde med den digitale afgangsprøve i wiseflow.

WISEflow

Online platformen WISEflow gør det muligt at skriftlige opgaver stilles og at besvarelser afleveres, bedømmes, håndteres og arkiveres digitalt. CD-rommer der bestilles af ordblindedefterskolerne i stort antal kan overflødiggøres ved, at alle skriftlige prøver hentes på nettet. WISEflow gør det muligt at afskaffe papir og gøre skriftlige prøver med og uden tilsyn 100% digitale. Og det med både kvalitative forbedringer i form af bedre service til elever, lærere og bedømmere samt store økonomiske besparelser.

Når en elev i dag afleverer en skriftlig prøvebesvarelse, er det i form af udskrevet papir og ofte i adskillige eksemplarer. Besvarelserne afleveres personligt med underskrift hos en lærer og sendes med anbefalet post rundt til eksaminatorer og censorer. Undervejs skal den prøveansvarlige koordinere og administrere en blanding af tidskrævende papirgange og forskellige digitale systemer. Alt i alt er papirforbruget, portoomkostningerne og administrationsbyrden for afvikling af skriftlige eksamener ganske betydelige.

WISEflow konceptualiserer et digitalt workflow, der sammenfletter de forskellige led i en skriftlig eksamen, så den vanlige praksis med at udprinte opgaver og besvarelser overflødiggøres. Dette workflow integrerer direkte med uddannelsesinstitutionens studieadministrative system og samler de praktiske processer omkring skriftlige prøver, så afviklingen sker ét og samme sted for alle involverede.

WISEflow er ikke kun et administrativt værktøj, men har særlig fokus på understøttelse af procedurer for censor/eksaminator i forhold til læsning og kommentering af besvarelser digitalt. Endvidere oprettes der for både studerende og bedømmere arkiv over opgaver og besvarelser, ligesom bedømmere har mulighed for at dele kommentarer med hinanden, såvel som med eleverne.

WISEflow er opbygget som en online service, således at brugen er platformsafhængig. Der kræves altså ikke nogen installation på egen computer, ligesom det ikke gør nogen forskel om man er mac, windows eller linux-bruger. WISEflow understøtter alle platforme, og afvikles gennem alle nyere browsere. På

iPad kan læsning og kommentering foretages både online og offline – og i tilfælde af sidstnævnte efterfølgende synkroniseres til onlineplatformen.

WISEflow har allerede vist, at der er store besparelser at hente på de forskellige led i processen. Alene ud fra de direkte besparelser kan der spares mindst kr. 40,- per eksamensopgave. Medregner man afledte besparelsesmuligheder som arkiv, sparet tid for bedømmere m.m. er besparelsen endnu højere, nemlig op mod kr. 70,- pr. eksamensopgave. Yderligere vil WISEflow overflødigdgøre den store mængde af digitaliseret materiale i form af CD-rommer, der udsendes til størstedelen af elever med læse- og skrivevanskeligheder.

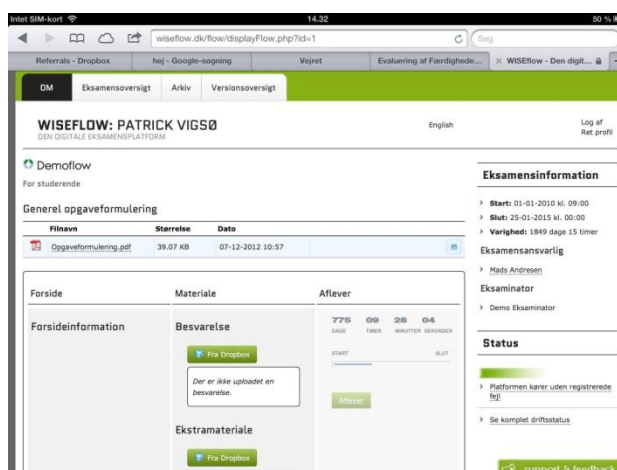
Afgangsprøver på iPad

Anvendelsen af iPads på Sjørringvold Efterskole er integreret i alle fag. Det betyder at eleverne arbejder med deres iPad fra om morgenen til om eftermiddagen. Yderligere anvender mange elever deres iPad til personlig kommunikation og har derfor ofte deres iPad i hånden indtil sengetid. Forholdet mellem elev og hjælpeværktøj bliver derfor i høj grad personligt, da mange opfatter deres iPad som en udvidelse af personligt råderum som eksempelvis deres telefon. Det at have et velkendt og personligt værktøj giver mange en tryghed i undervisningen og også i en prøvesituation. Mange af eleverne på Sjørringvold Efterskole beskriver en tryghed ved at anvende en iPad og finder den overskuelig.

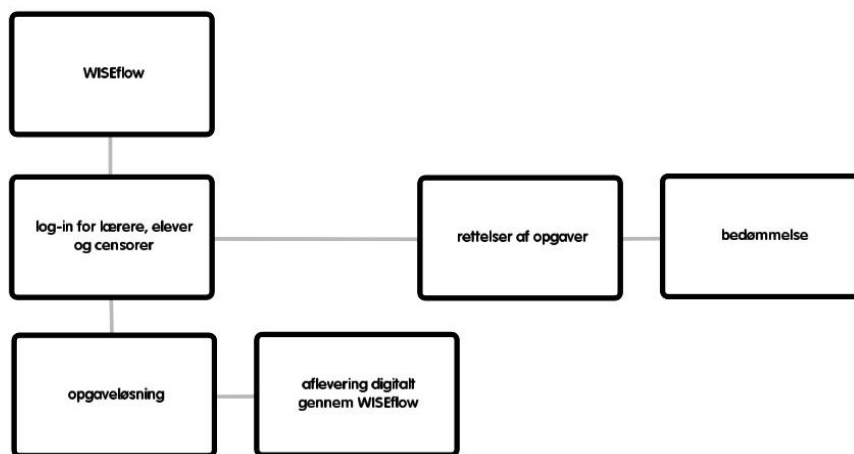
Det var afgørende for udarbejdelsen af et digitalt prøvesystem, at den enkelte elev ville opleve den samme tryghed i en uvant situation som en prøve er. Derfor valgte vi at arbejde mod en afgangsprøve, hvor det var muligt at anvende iPad, men også almindelig computer for de elever, der har brug for det. Én adgang for alle typer af medier.

Det digitale prøvesystem WISEflow muliggør at eleverne på Sjørringvold Efterskole kan lave deres skriftlige afgangsprøver på en iPad. Et medie de er trygge ved og vant til at arbejde med. Essentielt for ordblinde eller læsesvage elever, der er helt afhængige af hjælpeværktøjer til enhver skriftlig fremstilling som oplæsningsfunktion og skrivestøtte.

Yderligere synes det at være en stor fordel, at alle opgaver kan hentes på en onlineplatform, hvilket mindsker den ofte omstændelige distribution af CD-rommer. Ved et personligt log-ind på prøveplatformen kan eleven hente, løse og aflevere sin opgave, og lærer og censor kan rette og bedømme de afleverede opgaver direkte på nettet. Elevens, lærers og censors log-on er personligt, og andre kan ikke ved et uheld logge ind på en side.

En digital aflevering gennem WISEflow sparer udgifter til print af alle opgaver samt forsendelser.

Valgfag

Valgfagstilbuddene har til formål at give eleverne forståelse af sig selv som frie mennesker i et forpligtende fællesskab, hvor de på den ene side skal opdage nye sider af sig selv i udfordringen fra det enkelte fag og på den anden side lære hensynet til andre. Derfor er både ånden og hånden en selvfølgerlig del af disse tilbud.

Metoderne er først og fremmest funderet i det praktiske, hvor eleverne på små hold sætter sig selv i værk med enkle opgaver i starten så alle kan være med. Senere forsøges med mere komplekse opgaver så den enkelte også derved finder sit naturlige niveau. Flere af skolens valgfag skal vælges som forløb over hele året. Her arbejdes frem mod et certifikat indenfor eksempelvis dykning eller jagt.

Idræt:

Formålet med idræt som valgfag er at eleverne gennem fysisk aktivitet arbejder med deres sociale og kropslige kompetencer. Aktivitet giver et højere selvværd og en mere positiv indstilling til omverdenen. Derfor gavner mange elever af den fysiske udfoldelse om eftermiddagen, hvor der indenfor idræt tilbydes både den individuelle og holdprægede sport. Skydning, fodbold, softgun, hockey, badminton, styrketræning, cheerleader, halsport, hip-hop dans, amerikansk fodbold og dykning.

Surf:

Sjørringvold Efterskole samarbejder med nogen af Danmarks bedste surfer. Der undervises i Klitmøller af professionelle. Her undervises i det at surfe, personlige grænser, det at presse sig selv, teori og sikkerhed.

Ridning:

1. Formålet med ridning er primært at øge dels elevernes selvtillid, men også balance og korrigeringsmotorik. Der søges hen mod en større ansvarsbevidsthed, i første omgang omkring hesten.

2. Eleverne skal også lære om pasning, pleje, sygdomstegn og fodring af heste. De skal gøres opmærksomme på de mange genrer inden for ridesporten.
3. Der vil være øvelser på forskellige niveauer, både fra jorden og på hesteryg. Der vil ikke være tale om træning indenfor én bestemt disciplin, men al omgang med hestene vil være efter horsemanship-principper, som tillid, respekt og forståelse. Der vil være både teori og praksis.

Jagttegn:

1. Formålet med undervisningen er at bestå jagtprøven.
2. At erhverve sig et jagttegn er der mange perspektiver i. Jagttegnaspiranten, eleven, skal for at kunne bestå en sådan prøve, nemlig have en stor og bred viden om jagten og dens korrekte udførelse. Dertil kommer viden om de forskellige typer af jagtvåben, vildtpleje, jagthunde, vildtet og alle de mange paragraffer i jagtloven.

Vi mener, at jagttegnundervisning er en rigtig god måde for vores elever, at tilegne sig en sund naturinteresse på. Ved at følge undervisningen tilegner eleven sig et meget stort kendskab til naturen og vildtet. Derfor opfylder dette fag skolens intentioner med natur- og friluftsliv. At tilegne sig jagttegn er en lang og krævende proces. Timeantallet vil således ligge på ca. 55 timer. Undervisningen starter i november og afsluttes i april eller maj med såvel praktisk som teoretisk prøveaflægning. De fleste timer foregår i teorilokalet med lysbilleder, overhead, samt Cd-rom og lydband fra det obligatoriske undervisningsmateriale "Vildt og jagt". Våben- og patron håndtering samt nøje instruktioner i forsigtighedsregler er også en stor del af undervisningen. Her vil undervisningen ofte tage sit udgangspunkt i snak/diskussion frem og tilbage mellem elevgruppen og læreren. En del timer vil naturligt nok også foregå i det fri på en vildtkendingstur, på skydebane samt afstandsbedømmelse til opstillede jagtattrapper.

IT

Valgfaget IT baseres på grundlæggende forståelse for computere og en forståelse for formatering, programmer, opbygning og reparation. Faget henvender sig til de elever der gerne vil vide mere om de bagvedliggende processer. Formålet er at give den enkelte elev muligheden for at arbejde praktisk og derved forstå de digitale processer.

Kreativ

Formål: Formålet med hobby og kunst er at styrke elevernes kreative sider og give dem en forståelse af form og farve, samt indsigt i forskellige materialers anvendelsesmuligheder. Metode: Gennem to- og tredimensionelt arbejde med forskellige materialer udforsker vi fantasien og vores egne grænser. Vi arbejder med naturens materialer og skaber kunst. Elevernes tegnefærdigheder er ikke optimale og vi forsøger derfor at tage udgangspunkt i tredimensionelt håndgribeligt materiale, såsom ler, gips, saltdej og træ.

Hobbydelen tager udgangspunkt i mere hobbyprægede ting, såsom smykker og højtidspynt.

Værkstedsfag:

Mange elever er dygtige til praktiske opgaver og har ofte ambitioner i at blive bedre. Mange har en god fornemmelse og en interesse i det praktiske virke. Formålet med værkstedsfag er at give eleverne en mulighed for at dygtiggøre sig, fordybe sig og arbejde med et mål der ofte ligger et stykke ude i fremtiden.

Eleven lærer at strukturere sit projekt i overkommelige opgaver og realistiske forventninger til egne kompetencer. Af værkstedsfag tilbyder vi motor, pedel og sløjde.

Bocart

Skolen har to Bocarts hvor der øves køreteknik i den nedlagte grusgrav, der ligger tre km uden for skolen. Eleverne er med til klargøring, vedligehold og reparation af gocarts og får derved en forståelse for de grundlæggende funktioner ved en motor etc.

Udemad

Udemad er hjemkundskab, der foregår udendørs. Det skal lære eleverne den mere praktiske side af madlavning over bål og ofte tilberedes lidt anderledes retter. Herved får eleverne mulighed for at udvide deres smagsoplevelser og holdninger til mad. Der tales om sund mad og gode råvarer.

Undervisningsmiljøvurdering

Undervisningsmiljøvurderingen laves med henblik på at sikre et godt undervisningsmiljø, der er sundheds- og sikkerhedsmæssigt forsvarligt. Ifølge Undervisningsmiljøloven skal alle skoler og uddannelsessteder udarbejde en UMV mindst hvert tredje år.

En UMV afdækker kvaliteten af det psykiske, fysiske og æstetiske undervisningsmiljø på en skole eller uddannelsesinstitution. Det betyder, at man får et godt indblik i, hvordan eleverne eller de studerende trives, om de oplever gode relationer, hvorvidt de er motiverede for at deltage i undervisningen, om de fysiske og æstetiske rammer er gode og overholder sikkerhedskrav mv. UMV'en er således et evalueringsredskab og et handlingsgrundlag for, hvilke indsatser og initiativer, der er nødvendige for at forbedre og sikre et godt undervisningsmiljø med bedst mulig trivsel og læring for elever og studerende.

Seneste UMV for Sjørringvold Efterskole er foretaget i 2010.